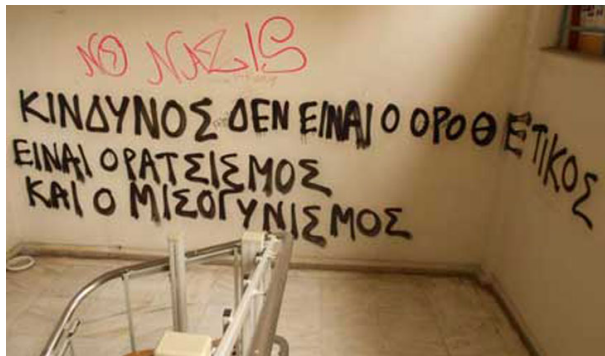

των **Βαγγελιώ Σουμέλη** και **Δήμητρα Σπανού**

Την άνοιξη του 2012, παραμονές των εκλογών του Μαΐου, το ελληνικό κράτος προχώρησε σε μία άνευ προηγουμένου επιχείρηση καταστολής και διαπόμπευσης οροθετικών τοξικοεξαρτημένων γυναικών. Με πρόσχημα την προστασία της δημόσιας υγείας και εφιαλτήριο την υγειονομική διάταξη Γ.Υ. 39α/ ΦΕΚ 1002/02/04/2102, το κράτος προέβη σε σωρεία παρανομιών αναφορικά με την προσαγωγή, τη σύλληψη και την κράτηση 29 γυναικών.

Δύο χρόνια μετά η Α. μοιράζεται με το **Φύλο Συκής** μνήμες, σκέψεις, συναισθήματα.

Η σύλληψη

Σε συλλάβανε 3 Μαΐου του 2012, τι θυμάσαι από εκείνη την ημέρα;

Με πιάσανε μέσα στο σουβλατζίδικο Σωκράτους και Βερανζέρου, δεν με πιάσανε στην πιάτσα. Ο ανώτερος αστυνόμος μου λέει Έλα έξω να πάμε για εξακρίβωση, του λέω Για ποιο λόγο, δεν κάνω κάτι κακό μου λέει Όχι θα πάμε στο τμήμα. Πετάγεται ένας αστυνόμος μικρός, 19 - 20 χρονών, και μου λέει Προχώρα μωρή πουτάνα. Του πέταξα το σουβλάκι στα μούτρα. Με πήγανε στο τμήμα, ήταν πάρα πολλές γυναίκες, μέχρι και μια γιαγιά 70 χρονών με το εγγόνι της. Δηλαδή, δεν είχε μόνο γυναίκες τοξικομανείς ή οτιδήποτε άλλο, είχε και απλό κόσμο (χαμογελάει ειρωνικά). Μου πήρανε αίμα από το χέρι, χωρίς τη συγκατάθεσή μου, χωρίς καν να μου πουν για τι πράγμα είναι, επτά φορές.

Όταν σου είπαν ότι θα σου πάρουν αίμα, υποψιάστηκες για ποιο λόγο;

Όχι, από τις 28 Απριλίου μέχρι τις 2 Μαΐου δεν ήμουνα στην Αθήνα και δεν είχα ακούσει τι είχε και τι δεν είχε γίνει. Δεν μας είπανε γιατί μας παίρνουν αίμα. Την έβδομη φορά μου είπανε «έχεις τον ιό». Τους λέω ποιον ιό; Και τότε μου είπανε ότι μου πήρανε αίμα να δούνε

αν έχω HIV.

Εσύ δηλαδή τότε έμαθες για πρώτη φορά ότι είσαι οροθετική. Μπορούσες να συνειδητοποιήσεις τι σου συμβαίνει, είχες ξανακούσει για τον ιό;

Χάθηκε η γη κάτω από τα πόδια μου. Ήξερα πολύ καλά τι είναι, γι' αυτό και έπαθα κρίση πανικού, έπαθα αμόκ κανονικά. Ένιωθα να κλείνουν όλα, να στενεύουν τα ντουβάρια, να μην έχω αέρα να ανασάνω, ένιωσα τα πόδια μου να κόβονται και να πονάω παντού. Το κεφάλι μου, η ψυχή μου όλα πονάγανε. Και δεν ήξερα πως να το διαχειριστώ όλο αυτό, δεν μπορούσα να το διαχειριστώ εκείνη τη στιγμή.

Πόσα άτομα ήτανε σε αυτό το σκηνικό;

ένας γιατρός του ΚΕΕΛΠΝΟ και άλλες τέσσερις κοπέλες εθελόντριες που ήταν στα βανάκια, που τις ξέραμε γιατί μας μοιράζανε σύριγγες. Όλοι οι υπόλοιποι ήταν αστυνομικοί, είχε τουλάχιστον 10 αστυνομικούς μέσα στο γραφείο.

Ήσουν σε κατάσταση να αντιδράσεις;

Όχι ήμουν σε στερητικά. Δεν ήξερα καν ούτε τι δικαιώματα είχα, ήμουν σε εντελώς χάλια κατάσταση.

Είπες πως ήταν πάρα πολλές κοπέλες εκεί. Την ώρα όμως που σου πήραν αίμα ήσουν μόνη σου. Μετά τι έγινε; το συζητούσατε μεταξύ σας, πώς ήταν το κλίμα;

Ήτανε πολλές αλλά οι περισσότερες έφευγαν μόνες τους. Εγώ έφυγα μόνη μου με το τζιπάκι και είδα τις υπόλοιπες στη ΓΑΔΑ. Άλλες που το ξέρανε γέλαγανε, άλλες, που δεν τις ένοιαζε, λέγανε «ωραία θα πάμε και λίγο φυλακή» και μια χαρά και ήταν και αυτές που τις είχε πάρει από κάτω. Εγώ έκανα τρεισήμισι ώρες να βγω από το γραφείο. Τρεισήμισι ώρες ήμουν σε κατάσταση αμόκ. Δεν μπορούσαν να με συνεφέρουν, γιατί ήξερα ότι είμαι καλά, δεν με πιάσανε γιατί παρανόμησα και δεν ήξερα και τι θα γίνει. Δεν ήρθε κάποιος να μου πει θα γίνει αυτό κι αυτό. Στο τζιπ για τη ΓΑΔΑ μου είπαν ότι θα πάω σε εισαγγελέα και θα κρίνει αν θα προφυλακιστώ ή όχι.

Και στη ΓΑΔΑ τι έγινε;

Τίποτα, μας πήρανε αποτυπώματα. Ήταν και άλλες τέσσερις κοπέλες συγκατηγορούμενές μου, για ποιο λόγο δε καταλαβαίνω· από τη στιγμή που βρεθήκαμε σε διαφορετικά μέρη, για

ποιο λόγο βάζεις το ίδιο κατηγορητήριο σε κάποιον; Για να μπει από κοινού πρέπει να γίνει και κάτι από κοινού, άμα είναι ξεχωριστά πώς το βάζει από κοινού, τέλος πάντων. Επειδή ήμασταν όλες σε κατάσταση χάλια από τα στερητικά, μας πήγανε στο Δαφνί και μας δώσανε φάρμακα για να κοιμηθούμε μέχρι την επόμενη ημέρα που θα περνάγαμε από εισαγγελία. Μόνο υπνωτικά μας έδωσαν εκείνη την ημέρα, δυο χάπια.

Αυτό είναι πάγια τακτική;

Αυτό δεν το κάνει ποτέ η αστυνομία, αλλά ήταν πολλές οι γυναίκες και δεν μπορούσαν να τις διαχειριστούν. Έπρεπε να τις έχουν ήρεμες, δεν γινόταν αλλιώς. Όταν σε παίρνουνε από την πιάτσα γιατί έχεις πάνω σου κάτι και πηγαίνεις αυτόφωρο όσο χάλια και να είσαι εάν δεν δούνε αίμα, στο νοσοκομείο δεν σε πάνε. Μου έχει τύχει φορά που έχω ανοίξει το κεφάλι μου στο κάγκελο προκειμένου να με πάνε στο γιατρό. Στο Δαφνί μείναμε πέντε με έξι ώρες, μετά μας πήγανε πίσω στη ΓΑΔΑ. Μέσα βέβαια στα κρατητήρια, είχαν κλειδώσει τις πόρτες και δεν μπορούσες ούτε τουαλέτα να πας.

Και που κάνατε την ανάγκη σας;

Μέσα στο κελί.

Ζητήσατε δηλαδή να πάτε τουαλέτα και σας αρνηθήκανε; Με ποια δικαιολογία;

Ότι δεν μπορούσαμε γιατί είχαν ανοιχτά και στους άντρες, γιατί ήταν στον ίδιο όροφο. Και γιατί προφανώς δεν μπορούσαν να διαχειριστούν τόσες γυναίκες. Στους άντρες ανοίγανε. Υπήρχαν βέβαια και γυναίκες που φωνάζανε και εκείνες να μην μας ανοίξουνε, που δεν ήταν οροθετικές, που πηγαίνανε για άλλα δικαστήρια.

Εσύ ποιος πιστεύεις ότι ήταν ο πραγματικός λόγος που δεν σας ανοίγανε;

Για να μας σπάσουν τον τσαμπουκά. Για να μας ξεφτιλίσουνε.

Ως γυναίκα, τι είναι αυτό που νομίζεις ότι σε εξευτέλισε πιο πολύ σε αυτή τη διαδικασία;

Να μην σου μένει κανένα ίχνος αξιοπρέπειας, να σου μιλάνε με τον χειρότερο τρόπο. Για να σε πλησιάσουν να φοράνε γάντια, μάσκες και σκούφους, λες και θα έμπαιναν δεν ξέρω και εγώ σε τι αίθουσα, με τι ιό. Πιστεύω και ο πιο απλός άνθρωπος μπορεί να καταλάβει ότι ένας τέτοιος ιός δεν κολλάει με τον αέρα, δεν είναι ίωση να κολλάει με το αέρα, θέλει μία

συγκεκριμένη διαδικασία, σπέρμα ή αίμα. Δεν είχαμε κάτι από τα δύο με τα όργανα της τάξεως (χαμογελάει ειρωνικά).

Ασκήθηκε άλλη μορφή βίας στη ΓΑΔΑ;

Όχι

Λεκτική βία;

Ε ναι, τα ευκόλως εννοούμενα παραλείπονται. Έλα μωρέ πουτάνα, καριόλα, παλιοπρεζάκι προχώρα, έτσι μας προσφωνούσαν. Έτσι μιλάνε παντού.

Και στους άντρες;

Στους άντρες έχουν διαφορετική συμπεριφορά γιατί τους φοβούνται. Να σου το πω έτσι απλά, γιατί γνωρίζουν ότι μπορούν να τους τα κάνουν εκεί μέσα μπάχαλο. Είναι θέμα ισοτιμίας και όχι ισονομίας, δεν είμαστε ισότιμα μέλη σε ένα αστυνομικό τμήμα οι άντρες και οι γυναίκες.

Είναι μόνο απέναντι στο επίσημο κράτος που αισθάνεσαι αυτή την ανισότητα ή και σε άλλες καταστάσεις;

Παντού, παντού, παντού (συνεχίζει να επαναλαμβάνει τη λέξη παντού για αρκετή ώρα).

ΣΤΙΣ ΠΙΑΤΣΕΣ

Πως έχεις βιώσει εσύ αυτή την ανισότητα;

Το να είσαι μια γυναίκα έξω στην πιάτσα δεν υπάρχει πιο... το εξευτελιστικό δεν το χωράει. Δεν μπορώ να βρω τη λέξη να στην πω ακριβώς, το εξευτελιστικό είναι πολύ λίγο. Γιατί αν πάρεις σαν δεδομένο, ας πούμε πάνω στο νταραβέρι, στη δοσοληψία, και μόνο που θα σε δει γυναίκα θα σου δώσει λιγότερο, θα σου δώσει πιο εύκολα νοθευμένα πράγματα, θα φας ξύλο για να σου πάρουν τα λεφτά, για να σε έχει του χεριού του, για πολλούς λόγους. Το ξύλο παίζει πολύ, γι αυτό σου λέω, η λεκτική βία δεν είναι τίποτα για εμάς, συμβαίνουν πολύ περισσότερα από τα λεκτικά. Οι περισσότερες γυναίκες στην πιάτσα έχουν βιώσει βία από την οικογένεια, αλλά αυτό δεν είναι και απαραίτητο. Δεν είναι αλληλένδετο σώνει και ντε. Μπορεί να μην είχες βιώσει και τίποτα, έχω γνωρίσει γυναίκες που είχαν την τέλεια οικογένεια, τις τέλειες σχέσεις, είναι έτσι η πιάτσα.

Πως ορίζεις την τέλεια οικογένεια;

Να μην υπάρχουν ξυλοδαρμοί, να μην υπάρχουν προστριβές μπροστά στα παιδιά σε βαθμό που να τα τραυματίζουνε.

Πως μπορεί ένα κορίτσι από μια τέλεια οικογένεια να καταλήξει στην πιάτσα;

Με το να σε κοροϊδέψει πολύ εύκολα ένας άντρας (γελάει δυνατά). Είναι πολύ εύκολο, πίστεψέ με, πολύ εύκολο και δεν πα να έχεις τετρακόσια διπλώματα. Η γυναικεία ψυχή είναι λίγο ευαίσθητη με αυτά, μπορεί να την παίξει μαριονέτα ο οποιοσδήποτε.

Μας λες δηλαδή ότι στο ξεκίνημά της η γυναικεία τοξικομανία σχετίζεται συνήθως με έναν έρωτα;

Πάντα, είμαι κάθετη σε αυτό, πάντα είναι με έναν έρωτα. Καμία γυναίκα, τουλάχιστον όσες έχω γνωρίσει εγώ δεν ξεκίνησε από μόνη της, και έχω γνωρίσει πάρα πολλές. Να μην σου πω χιλιάδες και σου φανεί κάπως, να σου πω πολλές εκατοντάδες. Αν σκεφτείς ότι κάνω 20 χρόνια χρήση, βάλε πόσες γυναίκες έχω γνωρίσει.

Είναι θέμα φύλου τελικά;

Εγώ πιστεύω ότι υπάρχει διαφορά αν είσαι γυναίκα. Ο άντρας θα σε χειριστεί με το χειρότερο τρόπο γιατί παίζει με το συναίσθημά σου, ξέρει πολύ εύκολα πού να πατήσει και

πώς να το κάνει. Πώς να σε κάνει να νιώθεις ενοχική, φοβισμένη. Και μπορεί μόνο να σου υψώσει τη φωνή, το πιο απλό πράγμα ή να σου πει δεν σου ξαναδίνω και αμέσως τελείωσες. Και ο πρώτος που θα το κάνει είναι αυτός που αγαπάς, αν είναι στην ίδια κατάσταση.

Και γιατί το δέχεσαι;

Γιατί δεν έχεις άλλη επιλογή, γιατί φοβάσαι τη μοναξιά· εκεί πατάνε και στο ότι οι περισσότερες γυναίκες έχουνε λίγο μέσα τους αυτό το μητέρα Τερέζα, να σε βοηθήσω, να σε κανακέψω, το μητρικό και το εκμεταλλεύονται μια χαρά.

Στον εισαγγελέα

Στον εισαγγελέα τι έγινε;

Ήμωνα πολύ χάλια, δεν θυμάμαι και πολλά, είχα πάθει δύο επιληπτικές κρίσεις και μία κρίση πανικού. Τουλάχιστον εμείς καθυστερήσαμε να φύγουμε πάρα πολύ, γιατί δεν μπορούσαν να βρουνε γιατρό να με συνεφέρει, αν και υπήρχε ασθενοφόρο. Ήταν με τόσες εξαρτημένες γυναίκες και δεν είχανε μαζί τους ούτε ένα *stedon*, το μόνο που έλεγαν ήταν πάρε ανάσες και πιες νερό. Πριν μπούμε μέσα μας λένε *θα έρθουν να σας πλησιάσουν δικηγόροι, ΜΚΟ κ.λ.π., μην μιλήσετε με κανέναν, όλοι θέλουν να σας εκμεταλλευτούν*. Ήρθαν τα παιδιά από το ΟΚΑΝΑ ο Στέλιος και ο Σωτήρης μαζί με τη δικηγόρο του ΟΚΑΝΑ, μιλάω για μένα, τους άρχισα στα μπινελίκια και τους έδιωχνα. Δεν καταλάβαινα τι έκανα.

Είχατε δικηγόρο μαζί σας στην εισαγγελία;

Καμία δεν μπήκε μέσα με δικηγόρο, δικηγόρο μας όρισε η φυλακή πια. Ο εισαγγελέας μας ρώτησε τι κάναμε στην πιάτσα, πόσα χρόνια πίνουμε και μας είπε προφυλακίστε.

Δεν ρωτήσατε γιατί;

Δεν ήμασταν σε κατάσταση να ρωτήσουμε γιατί. Και να λάβεις υπόψη σου ότι από τις 30 γυναίκες οι 10-12 ήτανε ξένες.

Κάποιες γυναίκες είπαν ότι ασκήθηκε βία εναντίον τους προκειμένου να υπογράψουν την ομολογία τους, με εσένα τι έγινε;

Δεν θυμάμαι, οι δικηγόροι μου είπαν ότι την υπέγραψα. Δεν ήταν η πρώτη φορά που πέρανα από δικαστήριο, ήταν όμως η πρώτη φορά που θα πήγαινα φυλακή. Πολλές γυναίκες

υπογράψανε. Δεν τις χτυπήσανε αλλά τις ανάγκασαν να υπογράψουν με ψυχολογικό εκβιασμό, *Υπέγραψε να τελειώνουμε και να πάμε στα σπίτια μας*. Ο ψυχολογικός εκβιασμός είναι πάγια τακτική της αστυνομίας προκειμένου να αποσπάσει αυτό που θέλει, δεν είναι μόνο σε μας.

Η συγκεκριμένη αστυνομική επιχείρηση, της οποίας προηγήθηκαν και ακολούθησαν άλλες, στήθηκε προεκλογικά με βασικό επιχείρημα να καθαρίσει το κέντρο της Αθήνας από τις μετανάστριες παράνομες εκδιδόμενες που μεταδίδουν τον ιό του AIDS σε ανυποψίαστους οικογενειάρχες.

Ναι ήταν καθαρά ψηφοθηρική επιχείρηση. Και αυτοί οι φιλήσυχοι οικογενειάρχες είναι τόσο καλοί άνθρωποι που βλέπουνε μια γυναίκα χάλια, κάτω στα πατώματα, μέσα στις πληγές και τη βρώμα και πάνε μαζί της και μάλιστα ζητάνε να πάνε χωρίς προφυλακτικό. Το σπίτι τους δεν το σκέφτονται;

“η δημοσιοποίηση των στοιχείων ταυτότητας και των φωτογραφιών, καθώς και της ποινικής δίωξης που ασκήθηκε σε βάρος των πέντε γυναικών, αποσκοπεί στην προστασία του κοινωνικού συνόλου και προς την ευχερέστερη πραγμάτωση της αξίωσης της Πολιτείας για τον κολασμό των παραπάνω αδικημάτων. Επίσης, για την αποκάλυψη της τυχόν τέλεσης από μέρους τους παρόμοιων πράξεων, της προτροπής όσων έχουν ήδη συννευρεθεί μαζί τους να υποβληθούν σε ιατρικές εξετάσεις, καθώς και της αποτροπής του πανικού που θα μπορούσε να προκληθεί σε όσους έχουν συννευρεθεί με εκδιδόμενο πρόσωπο με όμοια χαρακτηριστικά”.

Πως σχολιάζεις το παραπάνω απόσπασμα της ΕΛΑΣ;

Κανένας άνθρωπος δεν βγήκε να καταγγείλει ότι κόλλησε από εμένα ή άλλη κοπέλα HIV, καμία τέτοια ομολογία δεν υπήρξε. Αλλά αν θες ένα παράπονό μου και δεν θέλω να παρανοηθεί, δεν είδα την φωτογραφία κανενός άντρα. Να μια διάκριση, μια πολύ μεγάλη διάκριση μεταξύ των φύλων. Δηλαδή γιατί τον άντρα, και δεν εννοώ σε καμία περίπτωση ότι θέλω να υπάρχει διαπόμπευση, αλλά γιατί αυτός ο διαχωρισμός;

Για την πορνεία

Πώς σχολιάζεις το γεγονός ότι κάποιος κόσμος ταυτίζει μια εξαρτημένη γυναίκα με μια πόρνη;

Άκου να δεις. Ότι μπορεί μια γυναίκα να το βιώσει και αυτό μπορεί. Δεν σημαίνει όμως ότι όποια γυναίκα πίνει είναι και πόρνη. Αυτή είναι μια ταμπέλα που έχει μπει πολλά χρόνια πίσω, χωρίς όμως να έχει βάση. Γιατί οι περισσότερες γυναίκες ζούνε από το πάρε δώσε, από το αλισβερίσι, δεν ζούνε από την πορνεία.

Τι συναισθήματα σου προκαλεί αυτή η ταμπέλα;

Ξέρεις τι γίνεται; Ξέρεις τι είναι να περνάς στο δρόμο, απλά να περπατάς και να ακούς πόσο πάει, θα μου κάνεις αυτό, θα μου κάνεις εκείνο, θα μου κάνεις το άλλο. Για ποιο λόγο, γιατί να μου το λένε; Απλά γιατί έτσι έχει περάσει στη συνείδηση του κόσμου και εμείς έχουμε μάθει να ζούμε με αυτό. Έπαψε από ένα σημείο και μετά να μου προκαλεί κάτι. Τα πρώτα χρόνια με τρέλαινε, ντρεπόμουνα, είχα το αίσθημα της απόλυτης ξεφτίλας. Και είναι άντρες όλων των ηλικιών, όλων των κοινωνικών τάξεων, όλων των μορφωτικών επιπέδων που το κάνουν αυτό. Συνήθως είναι οι κοστουμάτοι και οι παππούδες. Οι παππούδες πες δεν έχουνε τον κάλο στο κεφάλι τους, οι κοστουμάτοι όμως;

Αυτό είναι εντυπωσιακό, γιατί μία άλλη προκατάληψη που υπάρχει είναι ότι

υπάρχουν εκδιδόμενες πολλών επιπέδων και ότι οι κοστουμάτοι θέλουν τις κυριλέ.

Οι κοστουμάτοι σε πληροφωρώ προτιμούν τις πεθαμένες κάτω. Επειδή έχουνε βίτσια μπορούνε να τα βγάλουν πολύ εύκολα, με λιγότερα χρήματα. Για να πάει σε μία κυριλέ πρέπει να σκάσει και 1000 Ευρώ ενώ εκεί με ένα κατοστάρικο θα την κάνει τη δουλειά του.

Γύρω από την πιάτσα υπάρχουν καταστηματαρχες, επιχειρήσεις μικρές όπως ο περιπτεράς ή μεγαλύτερες που δεν τις συμφέρει να έχουν τα μαγαζιά τους στην πιάτσα...

(Διακόπτει) Κονομάνε περισσότερα από την πιάτσα, πριν μου το πεις στο λέω εγώ, κονομάνε τα διπλάσια από το αν ήταν σε οποιοδήποτε άλλο μέρος, γιατί το χρήμα κινείται. Και καλούνε συνέχεια και την αστυνομία, για το θεαθήναι, για τα μάτια του κόσμου και μετά πηγαίνει ο μπάτσος και του δίνει λεφτά από αυτά που πήρε από την πουτάνα ή από το πρεζάκι. Γιατί δεν θα πάρεις το κουτί τα προφυλακτικά που κάνει τρία ευρώ, θα το πάρεις ένα ένα που κάνει μισό ευρώ, δεν θα πληρώσεις την cocaCola που κάνει 1,5 ευρώ αλλά θα πληρώσεις την κόλα κόκα (χαμογελάει) που κάνει 80 λεπτά και θα πουλήσει αυτός 100 την ημέρα και όχι 20 που πουλάει ο περιπτεράς στον πίσω δρόμο, απλό. Πολλοί είναι τόσο χωμένοι που έχουνε και γυναίκες και ναρκωτικά. Να ξεκαθαρίσω κάτι, όλο το σύστημα του ελληνικού κράτους συντηρείται από τους τοξικομανείς.

Στη Φυλακή

Σας οδηγούν στη φυλακή, τι μνήμες ανασύρεις από εκεί;

Χαμογελάω για να μην κλαίω, γιατί ακόμα δεν μπορεί να τις διαχειριστεί το κεφάλι μου. Εμάς που ήμασταν η δεύτερη παρτίδα, γιατί έτσι ακριβώς μας λέγανε -σας φέρνω πέντε κομμάτια, είναι κρέατα, πέντε κοτόπουλα, πέντε γίδια- ήμασταν λοιπόν τα επόμενα πέντε κομμάτια μετά τις 11 που πιάσανε. Μας πετάξανε όλα μας τα ρούχα, ενώ οι επόμενες που ήρθανε τους τα βάλανε στην αποθήκη. Εγώ ας πούμε αυτά που φόραγα κάνανε 500 ευρώ τα οποία τα είχα πληρωμένα, δεν μου τα είχε χαρίσει κάποιος. Λέω το πιο απλό, αλλά η ουσία είναι γιατί μου πετάς κάτι που μου ανήκει, αφού είσαι υποχρεωμένος να μου το φυλάξεις;

Γιατί τα πετάξανε;

Γιατί είχα HIV, γιατί είχε μίασμα πάνω, ήταν μiasμένο. Γάντια, μάσκες τα πάντα. Τα παπούτσια που μου έδωσαν να φορέσω, εγώ φοράω 37 και μου έδωσαν 42. Έκανα δυο

βήματα μέσα και μετά ένα βήμα έξω, ένα βρακί που μου έφτανε μέχρι το βυζί και ένα παντελόνι που έμπαιναν άλλες δύο μέσα. Αυτά ήταν τα ρούχα της υπηρεσίας, τα οποία εγώ δεν τα ήξερα όλα αυτά τα πράγματα, τα έμαθα, λίγο βίαια, αλλά τα έμαθα.

Μίλησε μας για τη βία στη φυλακή, την κάθε μορφή βίας, γιατί βία ήταν και ότι φορούσαν μάσκες.

Βία ήταν ότι φορούσαν μάσκες, βία ήταν ότι ερχόντουσαν και μας πετούσαν το φαγητό σαν να ήμασταν σκυλιά. Δεν ερχόντουσαν σε επαφή μαζί μας, δεν μας έδιναν το φαγητό· μπορώ να πάρω το φαγητό χωρίς να τον ακουμπήσω. Καταρχάς τρώγαμε το φαγητό στις ταίστρες που τρώνε τα σκυλιά, αυτά που είναι με το χώρισμα στη μέση, που δίπλα μπαίνουν οι κροκέτες και δίπλα το νερό, και που δεν υπήρχε απορρυπαντικό για να το πλύνεις μετά το φαγητό για να πας να πάρεις το επόμενο. Ήταν με τα ίδια βρώμικα λάδια, με την ίδια μούχλα πάνω. Ειδικά τον πρώτο καιρό που δεν μας δίνανε ούτε depon, που δεν μπορούσαμε όχι να πλύνουμε, αλλά που πήγαινε η διάρροια από τα καθαρτικά που είχαν μέσα τα φαγητά σύννεφο. Είναι πάγια τακτική της φυλακής αυτή, για μην έχεις περάσει οτιδήποτε μέσα. Μα ούτως ή άλλως ήμασταν μέσα στο κελί, και να είχαμε κάτι θα έπεφτε στη λεκάνη μας, ποιος θα το έβλεπε (γελάει). Επίσης εμείς δεν είχαμε χρήματα για απορρυπαντικά και για μπακάλη, από 30 γυναίκες που ήμασταν σε αυτή την ειδική πτέρυγα, εγώ και άλλες δύο είχαμε κάθε εβδομάδα λίγα λεφτά, τα οποία ίσα που φτάνανε για τσιγάρα και εάν, που θα έπρεπε να δώσεις και στη μία και στην άλλη και πάει λέγοντας. Δεν μπορούσες να δώσεις σε όλες, έδινες στο θάλαμό σου.

Πόσες μένατε μαζί;

Εννιά ήμασταν στο θάλαμο.

Και ήταν θάλαμος για εννιά;

Όχι ήτανε θάλαμος για πέντε. Βάζεις κουκέτες και τους χωράς όλους μια χαρά.

Είσαι από τις τελευταίες γυναίκες που αποφυλακίστηκαν. Πότε άρχισε να καλυτερεύει η κατάσταση;

Μετά το δεύτερο, τρίτο μήνα που άρχισε να αλλάζει η αντιμετώπιση και από τις άλλες κρατούμενες. Εντάξει μάσκες και γάντια τα βγάλανε γρήγορα, αλλά δεν είχαμε τον προαυλισμό και ήμασταν στα υπόγεια που τρέχανε τα λούκια με τα βρομόνερα. Εγώ που είχα θέμα με το πνευμόνι μου, ήμουνα κάθε μέρα πάνω να κάνω μάσκες με φάρμακο γιατί δεν

μπορούσα να ανασάνω. Στον επάνω όροφο ήταν πάλι οροθετικές και τοξικομανείς, οι οποίες όμως δεν δεχόντουσαν να πάμε μαζί τους. Δεν ξέρω γιατί, μην με ρωτάς. Η κατάσταση ήταν χάλια στην αρχή, ποντίκια, κατσαρίδες, τα στρώματα που κοιμόμασταν ήταν από τη χούντα, τα ίδια στρώματα, με περιττώματα από γάτες, από τους προηγούμενους κρατούμενους. Εγώ έπαθα μεγάλη ζημιά, έκανα τρεις μήνες αγωγή αφού βγήκα, ήμουν από το λαιμό μέχρι τα νύχια μία πληγή ολόκληρη, από μικρόβιο από τα στρώματα. Πόσες κοπέλες είχανε ψώρα και άλλες που έπαθαν φυματίωση. Την βγάλαμε μέχρι και το καλοκαίρι χωρίς να βγαίνουμε στο προαύλιο, με τη δικαιολογία ότι δεν δεχόντουσαν οι υπόλοιπες κρατούμενες. Και για τους άντρες όμως έτσι είναι. Έχουν ανθρώπους με καρκίνο που δικαιωματικά βγαίνουν έξω για λόγους υγείας και δεν τους βγάζουν, έχουνε άνθρωπο με κομμένα πόδια και τον έχουν στο δεύτερο όροφο. Για να προαλιστεί τον κατεβάζουν οι υπόλοιποι κρατούμενοι στα χέρια. Έχουν τους οροθετικούς με φυματικούς, με ανθρώπους που έχουν πνευμονολογικά, που και ένα κρύωμα από τη στιγμή που δεν παίρνεις την αγωγή σου μπορεί να σε πεθάνει. Μπορεί βέβαια αυτά να σας φαίνονται φιλά γράμματα, καμία αξία για την ανθρώπινη ζωή· τίποτα, δεν αξίζουμε για το κράτος τίποτα. Δηλαδή παραμέλησες, ήσουνα χρήστης, είσαι οροθετικός, έχεις φυματίωση, έχεις καρκίνο, δεν πα να έχεις ότι έχεις, θα σε πετάξουμε εκεί μέσα και βγάλε άκρη μόνος σου.

Είχατε τηλεόραση;

Μία είχαμε που μας την παραχώρησαν από τον πάνω όροφο οι οροθετικές που δεν μας δέχονταν. Ήταν στο διάδρομο και έπαιζε μόνο μουσική, αυτό, τίποτε άλλο.

Δεν είχατε δηλαδή πρόσβαση στα κανάλια, δεν γνωρίζατε πώς διαχειρίζονταν ο τύπος εκείνη την εποχή το όλο θέμα.

Δεν ξέραμε τίποτα. Ξέραμε κάποια πράγματα από πολύ συγκεκριμένους ανθρώπους που δεν μπορώ να πω, από κει μαθαίναμε ό,τι μαθαίναμε. Ακόμα και οι γονείς μου δεν μου έδιναν εικόνα τι ακριβώς είχε γίνει. Εγώ είδα ολοκληρωμένα όλο αυτό το πράγμα όταν είδα τα «Ερείπια» της Ζωής Μαυρουδή. Τότε είδα τι είχε γίνει με εμάς. Τα λίγα που ξέραμε ήταν από τις συναντήσεις με την Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης για τις Διωκόμενες Οροθετικές, τότε μάθαμε για τη διαπόμπευση, αν δεν υπήρχαν οι γυναίκες της πρωτοβουλίας, δεν θα υπήρχαμε εμείς.

Για την αλληλεγγύη

Παρότι ήταν μία επιχείρηση του επίσημου κράτους, βρεθήκατε αντιμέτωπες με ένα μεγάλο κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας. Γνωρίζατε ότι ένα κομμάτι αντιστάθηκε;

Σίγουρα ήταν πολλοί που αντιστεκόντουσαν, δεν μπορώ να πιστέψω ότι ήταν όλη η ελληνική κοινωνία εναντίον μας. Το μόνο που μπορούσαμε να ξέρουμε ήταν ότι όταν φεύγαμε από τα δικαστήρια, είδαμε 300 ανθρώπους, δεν ξέρω πόσους, ακριβώς, να φωνάζουν για τα δικαιώματά μας. Μας έπιασε, εμένα προσωπικά, μία ψυχική ανάταση, είπα *Ωχ δεν είμαι μόνη μου, δεν με λιθοβολούνε όλοι*, είναι και αυτοί οι άνθρωποι που μου συμπαραστέκονται σε αυτό που περνάω. Ήταν από τις λίγες φορές που έκλαιγα από χαρά. Σου δίνουν κουράγιο αυτά. Από εκεί που είσαι εντελώς απομονωμένος, έστω και ένας άνθρωπος να βρεθεί που να αποδεχτεί αυτό που είσαι, είναι πολύ σημαντικό.

Πως αντιλαμβανόσασταν τότε την παρέμβαση της Πρωτοβουλίας, που ουσιαστικά εκπροσωπούσε αυτό το κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας που αντιστέκονταν;

Νιώθαμε ότι μας στηρίζανε ηθικά, ψυχικά, υλικά. Γιατί δώσανε πολλά χρήματα κάθε βδομάδα να μας φέρνουνε τηλεκάρτες, καφέδες, τσιγάρα. Δεν ήταν όμως αυτά για εμάς το θέμα. Όταν είπαν ότι δεν υπάρχουν άλλα χρήματα για να μας φέρνουν πράγματα, εγώ προσωπικά αλλά και άλλες, είπα *όχι*, θέλουμε να έρχεστε και ας μην δώσετε τίποτα.

Δικαίωση:

Δικάστηκες μαζί με άλλες επτά γυναίκες με την κατηγορία μάλιστα του κακουργήματος και αθωωθήκατε. Τι σημαίνει για σένα αυτή η απόφαση;

Ήταν ηθική δικαίωση. Όλο αυτό που είχανε στήσει, ήταν καθαρά ψηφοθηρικό και με καμία βάση αλλιώς δεν θα αθωνόμασταν παμπηφεί. Αυτό σημαίνει πάρα πολλά πράγματα, δεν ίσχυε τίποτα από όλα αυτά που μας καταλόγισαν. Θα ήθελα να πω ένα ευχαριστώ και στον Κ. Ραγκούση. Έκανε μία αγόρευση δυόμισι ώρες και όταν ήρθε ο αστυνομικός τον έκανε φύλο φτερό κανονικά. Όλο το ψέμα που είχε στηθεί κατέρρευσε, σε σημείο που έφυγε με σκυφτό το κεφάλι, γιατί αυτός περίμενε ότι θα πάρει ίσως και βαθμό.

Ήσουν από τις ελάχιστες γυναίκες που διεκδίκησαν δικαστικά αποζημίωση για την παράνομη κράτηση. Το ύψος ωστόσο της αποζημίωσης ήταν το ελάχιστο προβλεπόμενο. Πως αισθάνεσαι για αυτό;

Μου έκοψαν τα φτερά. Η δικαιολογία του δικαστηρίου ήταν ότι αφού θα κάνετε και άλλη αγωγή θα σας δώσουμε το ελάχιστο που ήταν 10 ευρώ γιατί το μέγιστο ήτανε 30. Χωρίς να ρωτάει, έχετε την οικονομική δυνατότητα να δώσετε αυτά τα δικαστικά έξοδα; Έχετε τη δυνατότητα να πληρώσετε τους δικηγόρους;

Έχεις προσφύγει και στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Για σένα ποια θα είναι η δικαίωση, θα μείνει σκιά ή νομίζεις ότι με το χρόνο θα το αφήσεις πίσω σου;

Ναι πάντα, και δεν είναι θέμα οικονομικό. Δεν πληρώνεται αυτό που μας κάνανε, με τίποτα. Εκατομμύρια να μου δώσουνε, δεν μπορεί να πληρωθεί όλη αυτή η ξεφτίλα. Ξεφτίλα είναι λίγη λέξη, δεν το χωράει αυτό το πράγμα που ζήσαμε ή που έζησα, δεν μπορώ να μιλήσω για όλες, αλλά εγώ αυτό που έζησα δεν πληρώνεται. Αν θες είναι μια βοήθεια το οικονομικό, γιατί στην κατάσταση που βρίσκομαι είναι τα πράγματα δύσκολα, όσον αφορά για μια δουλειά, για οτιδήποτε. Ακόμα είμαι στο στάδιο της απεξάρτησης. Δεν είναι τα πράγματα εύκολα και πλέον συμβαίνουν και τραγικά πράγματα. Για να σε προσλάβουν σε μια δουλειά μπορεί να σου ζητήσουν να κάνεις και τεστ οροθετικότητας, το οποίο είναι απαράδεκτο και παράνομο ή να σου πάρουν αίμα και αν σε βρουν οροθετικό πάλι να σε διώξουνε. Τουλάχιστον είναι μια βοήθεια για κάποια έξοδα ή να ζήσω, να ξεκινήσω κάτι.

Η προσφυγή πιστεύεις ότι θα πάει καλά;

Ναι. Γιατί από τι στιγμή που υπάρχει καταδικαστική απόφαση, έστω αυτή η αποζημίωση, για

την Ελλάδα είναι μεγάλο πλήγμα. Η Ελλάδα θα πληρώσει μάνι μάνι πρόστιμο για αυτή τη συμπεριφορά στην Ευρώπη, πλέον δεν μπορούν να τους αντιμετωπίσουν τους Ευρωπαίους, δεν έχουν μία δικαιολογία να πούνε γιατί το κάνανε, όλα κατέρρευσαν.

Αν περνούσε από το χέρι σου, ιδανικά τι θα ήθελες για να δικαιωθείς;

Τι θα ήθελα για να δικαιωθώ; να καταδικαστούνε όλοι αυτοί που μας βγάλανε στις εφημερίδες και στα μανταλάκια, αυτό θα ήθελα, όλοι και πρώτα απ' όλα ο γιατρός. Γιατί σαν γιατρός ήξερε τι είναι το ιατρικό απόρρητο και έφτασε σε ένα σημείο τους ανθρώπους που είναι οροθετικοί να χάσουν την εμπιστοσύνη τους, να μην πηγαίνουν για εξετάσεις, γιατί φοβούνται ότι θα δοθούν τα στοιχεία τους παραπέρα. Για μένα αυτός είναι ο πρώτος. Ιδανικά θα ήθελα να τον δω κρεμασμένο στο Σύνταγμα, ιδανικά.

Δεν είσαι κατά της θανατικής ποινής;

Για αυτούς συγκεκριμένα δεν ξέρω. Δεν λέω όμως να τους πεθάνουνε, όχι. Να περνάει ο καθένας και να του κάνει ότι θέλει, να είναι κρεμασμένος σε ένα παλούκι και να του κάνει ο καθένας ό,τι θέλει, θα ήταν το τέλειο. Θα ήμουνα η πρώτη που θα πήγαινα, με ένα ξυλοπόδαρο από εδώ μέχρι την Αφρική (γελάει). Πρέπει να πληρώσουν όλοι ακριβά.

Οι δημοσιογράφοι;

Είναι δημοσιογράφοι αυτοί; Ερώτηση. Άμα είναι έτσι η δημοσιογραφία καλύτερα να μην έχουμε. Ακόμα υπάρχουνε οι εικόνες μας στο διαδίκτυο. Που έγινε τεράστιος αγώνας να κατέβουν και δύο χρόνια μετά ακόμα υπάρχουν. Η εικόνα ενός παιδόφιλου δεν υπάρχει, η εικόνα η δικιά μου όμως υπάρχει. Όσον αφορά τη διαπόμπευση και όλο αυτό το ξεφτιλίκι που έγινε, να αναλογιστείς ότι ο πατέρας μου έκανε απόπειρα αυτοκτονίας. Τον έπαιρνε η Στεφανίδου δύο η ώρα τη νύχτα λέγοντας *Κάντε μας μία δήλωση για την κόρη σας* (μιμείται κοροϊδευτικά μία λεπτή γυναικεία φωνή) *Δηλαδή στην πλάτη της κόρης μου θέλεις να κάνεις νούμερα, εδώ εγώ χάνω το παιδί μου και εσύ θέλεις να κάνεις νούμερα;* Και αυτό συνεχίζονταν για 40 ημέρες, το όχι δεν τους αρκούσε.

Ήταν πολλοί δημοσιογράφοι που σας παρενοχλούσαν;

Πολλοί... Η Στεφανίδου, ο Ευαγγελάτος, ο Πορτοσάλτε...

Πιστεύεις ότι θα υπάρξει δικαίωση;

Όχι.

Η επόμενη μέρα

Δύο χρόνια μετά τι περιμένεις από τη ζωή σου, πώς είναι η επόμενη μέρα και ποιά είναι τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζεις;

Καταρχάς οι περισσότεροι συγγενείς μου -και μιλάω ας πούμε για τα ξαδέρφια μου που έχουμε μεγαλώσει μαζί- δεν μου μιλάνε, δε με αφήνουνε να δω τα παιδιά τους. Και είναι άνθρωποι που είναι μέσα στο internet, δηλαδή έχουν πληροφόρηση, ξέρουν ότι δεν κολλάει με τον αέρα. Ωστόσο έχω και μία χαρά από τον μικρό μου τον ξάδερφο που είναι 15 χρονών ο οποίος μου λέει *Δεν με ενδιαφέρει τι έχεις, με νοιάζει που είσαι καλά, που είσαι πάλι σπίτι και μπορώ να σε βλέπω*. Αλλά στα οκτώ άτομα, οι τρεις είναι που με αποδέχονται. Όλοι οι άλλοι όχι, δεν με βάζουν μέσα στο αυτοκίνητό τους. Ακόμα και η μάνα μου στην αρχή δεν το δέχτηκε. Μόλις πήγα την πρώτη μέρα στο σπίτι, μου είπε *Να φύγεις από εδώ δεν σε θέλω*. Ήτανε μαχαιριά στην καρδιά. Αυτό μπορεί να με πόνεσε περισσότερο από οτιδήποτε άλλο γιατί ήξερε τι είχα περάσει. Μετά μου στάθηκε, η πρώτη αντίδραση όμως ήταν ότι *Δεν σε θέλω στο σπίτι με αυτό που έχεις*. Άρα καταλαβαίνεις ότι ακόμα και από το ίδιο σου το περιβάλλον, το οικογενειακό, υπάρχει θέμα.

Το φιλικό περιβάλλον;

Δεν έχω φίλους, εκτός από έναν φίλο τέλος πάντων, δεν έχω φίλους, είμαι τελείως απομονωμένη και φοβάμαι και να βγω έξω, να πάω δηλαδή κάπου επειδή είναι έτσι ο χαρακτήρας μου, θα το πω από την πρώτη στιγμή τι έχω, και ξέρω ότι δεν θα γίνει αποδεκτό. Δεν μπορώ να βρω εύκολα ανθρώπους να συναναστραφώ μαζί τους εκτός από ανθρώπους που είναι οροθετικοί.

Πως λοιπόν βλέπεις το μέλλον;

Χλωμό.

Υπάρχουν δομές, φορείς, προγράμματα που μπορείς να απευθυνθείς;

Υπάρχουν. Το Κέντρο Ζωής για παράδειγμα έχει ψυχολογική υποστήριξη.

Και σε πιο πρακτικό επίπεδο; Όπως για παράδειγμα για σκοπούς σύνδεσης με την αγορά εργασίας;

Να σου πω την αλήθεια δεν το έχω ψάξει και πάρα πολύ. Από τον ένα χρόνο και δύο μήνες που είμαι έξω από τη φυλακή, τους τρεις πρώτους μήνες δεν μπορούσα να κυκλοφορήσω γιατί έτρεμα σαν το ψάρι από τα ψυχοφάρμακα. Ήμουν σε μια κατάσταση πολύ χάλια και έκανα να βγω μόνη μου από το σπίτι εννιάμιση μήνες. Γενικά όμως είναι υποτυπώδεις οι υποδομές που υπάρχουνε και πρέπει να υπάρχει και η διάθεση κάποιου να πάει εκεί και να μάθει πέντε πράγματα. Έχω αρχίσει να έχω κάποια σχέση με την ActUp, να κοινωνικοποιούμαι με τους ανθρώπους και να βοηθάω στο μέγιστο που μπορώ. Πιστεύω ότι είμαι σε θέση να βοηθήσω, τουλάχιστον κάποιους ανθρώπους που δεν γνωρίζουνε ακριβώς τι είναι ο ιός. Απλά ακόμα και αυτοί περιμένανε να σταθεροποιηθώ για να με εντάξουνε στην ομάδα τους, γιατί μην ξεχνάς ότι ήμουν 20 χρόνια στη χρήση και θέλανε να είμαι τουλάχιστον έναν χρόνο καθαρή για να αρχίσω να δραστηριοποιούμαι. Υπάρχουν πράγματα που μπορώ να κάνω, αλλά πρέπει να είμαι καλά για να μπορούν και αυτοί να στηριχτούν πάνω μου και έχουνε απόλυτο δίκιο. Βήμα βήμα έτσι; Δεν γίνεται από το ένα σκαλί στο κεφαλόσκαλο, έγιναν πολύ πολύ μικρά βηματάκια, αλλά πιστεύω ότι είναι καλά.

Μπορείς να συνοψίσεις με λίγες λέξεις τη ζημιά από αυτή την ιστορία;

Ψυχολογικός εκμηδενισμός. Αυτό νομίζω είναι όλα. Ψυχολογία στο πάτωμα, κάτω του μηδενός, στον πάτο. Τόσα χρόνια στη χρήση, τόσο στον πάτο δεν ένιωσα, αυτό μας τσάκισε, γι' αυτό έκανα και δύο απόπειρες μέσα.

Πιστεύεις ότι με όλη αυτή την ιστορία, τον ντόρο που έγινε, την αθώωσή σας, άλλαξε κάτι, έστω και μικρό;

Όχι αφού η υγειονομική διάταξη επανήλθε. Τι άλλαξε; Τίποτα.

Υπάρχει κάτι τελευταίο που θα ήθελες να πεις;

Θα ήθελα να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ στην Πρωτοβουλία, στους δικηγόρους και στη γιατρό μου τη Χρυσούλα Μπότση, που αν υπήρχανε 10 γιατροί σαν και εκείνη δεν θα υπήρχε αυτό το χάλι στην υγεία. Ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους που μας στηρίξανε, που δεν πάει ο νους τους πόσο μας στηρίξανε, ακόμα και το ένα ευρώ που δίνανε έπιανε τόπο. Δεν πήγε τίποτε χαμένο, το βασικότερο όλων είναι ότι πήγαν για δικαστικά. Θα ήθελα επίσης να υπάρξει μεγαλύτερη ενημέρωση για το πως μεταδίδεται το HIV, να καταλάβει ο κόσμος ότι δεν μεταδίδεται με τον αέρα. Γιατί να στιγματίζεται τόσο το HIV; Κάποιους συμφέρει; Κάποιες φαρμακευτικές; Πόσα εκατομμύρια βγάζουν στις δικές μας πλάτες, δισεκατομμύρια, όχι εκατομμύρια. Και επιτέλους να μπει η σεξουαλική αγωγή στα σχολεία. Από εκεί ξεκινάνε όλα. Γιατί ένα αγοράκι το οποίο το πάει ο μπαμπάς του σε μία πόρνη για να το κάνει άντρα, δεν του λέει ξέρεις πρέπει να βάλεις και προφυλακτικό φίλε, αρκεί να τον κάνει άντρα.

Πηγή: fylosykis.gr